

N:o 18.

Ank. till Riksd. kansli den 6 maj 1891, kl. 11 f. m.

*Bevillningsutskottets memorial, i anledning af återremiss utaf
2:dra punkten i utskottets betänkande n:o 2 angående
stämpelafgiften.*

Vid behandling af ofvannämnda betänkande hafva Riksdagens kamrar, enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag, till utskottet återremitterat betänkandets 2:dra punkt, hvori utskottet hemställt, att en af herr A. G. Anderson i Himmelsby väckt motion om ändring i gällande bestämmelser rörande stämpelafgift å lagfartsprotokoll icke måtte vinna Riksdagens bifall.

Motionären hade föreslagit:

att Riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändring i kongl. förordningen af den 24 september 1886 samt kongl. kungörelsen af den 17 oktober 1887 angående lagfart å fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, att der förekommande orden »der taxeringsvärdet i dess helhet icke uppgår till 1,000 kronor» måtte utbytas mot orden »der taxeringsvärdet å hvarje fastighetslott icke uppgår till 1,000 kronor».

Af hvad vid frågans behandling inom kamrarne förekom synes framgå, att Riksdagen finner en förändring uti motionens syfte, ehuru icke i hela den utsträckning motionären föreslagit, vara önskvärd.

Utskottet kan icke frångå att, genom en förändring af ifrågavarande stadgande i den rigtning motionären föreslagit, den princip, som hittills uti sådana fall som det nu föreliggande varit gällande för medgifvande af stämpelfrihet, öfvergifves. Stämpeln å lagfartsprotokoll är en till staten utgående ersättning för det legaliserande af egendomsförflyttningen, som eger rum genom lagfarten. Vid denna beskattning har man hittills icke tagit hänsyn till storleken af den andel hvarje arftagare erhållit, icke till den större eller mindre skatteförmåga arvet ansetts kunna medföra, utan allenast till den omständighet, att egendom öfvergått till annan egare; den kongl. kungörelsen af den 17 oktober 1887, som för visst fall medgifver frihet från denna skatt och fastställer minimivärdet för den egendom, å hvilken den skall uttagas, fäster också uteslutande afseende vid den ärfda egendomens samfälda värde, ej vid arfslottens. Skall man nu fästa afseende på *huru mycket* hvarje arfvinge af egendomen bekommer, *huru mycket* hans skatteförmåga ökas, måste man i konsekvens härmed äfven vid stämpelskatt å bouppteckningar fästa afseende på samma omständighet. Man förändrar skatten från att vara lagd på den i förflyttning stadda egendomen till en personlig skatt.

Då emellertid af diskussionen i kamrarne synes framgå, att denna skatt, i motsats mot hvad utskottet hade sig bekant, uti de delar af landet, der jorden är mycket styckad, ofta drabbar hårdt, torde man möjligen böra af billighetsskäl göra en jemkning i den för öfrigt rigtiga principens konsekventa tillämpning. För en sådan jemkning talar vidare den omständigheten, att man genom att såmedelst minska lagfartskostnaderna torde kunna förmå arfvingar att beredvilligare och inom kortare tid än hittills varit vanligt lagfara sina fång. Särskildt för ordnandet af lagfartsväsendet i Dalarne, der lagfartsböcker först på senare tider börjat uppläggas, synes frågan ega en viss betydelse.

Ur statsfinansiell synpunkt eger densamma deremot nästan ingen vigt. Hela summan af stämpelafgifter för lagfartsprotokoll rörande arffallna fastigheter torde uppgå till omkring 30,000 kronor.

Utskottet kan dock ingalunda föreslå en så vidtgående utsträckning af stämpelfriheten, som af motionären påyrkats. Man skulle nemligen derigenom medgifva befrielse äfven vid lagfart af ganska stora fastigheter, och äfven der några ömmande omständigheter icke kunna anses föreligga. Maximivärdet å fastighetslott, som skall åtnjuta stämpelfrihet, har utskottet ej ansett böra sättas högre än 300 kronor. Under sådana förhållanden har utskottet icke heller kunnat biträda ett vid frågans behandling inom

Första Kammaran väckt förslag, att befrielsen från stämpel icke alls skulle göras beroende af värdet å sterbhusets odelade fastighet, utan allenast af taxeringsvärdet å den fastighetslott, hvarå lagfart sökes. Vill man nemligen, såsom utskottet, icke sätta maximivärdet å den från stämpelskatt fritagna fastighetslotten lika högt som förut gält för den arffallna fastigheten samfäld, så skulle man genom sistberörda förslag å nyo införa stämpelbeskattning i många fall, der den nu redan är upphäfd. Men en skatteökning i berörda afseende torde hvarken af motionären eller Riksdagen vara afsedd.

Utskottet får således hemställa,

att Riksdagen ville på det sätt bifalla motionen, att Riksdagen beslutar, det under rubriken »protokoll» uti 3 § af förordningen angående stämpelafgiften orden »protokoll angående lagfart å fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, der icke taxeringsvärdet å egendomen i dess helhet uppgår till 1,000 kronor» måtte utbytas mot orden »protokoll angående lagfart å fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, der icke taxeringsvärdet å egendomen i dess helhet uppgår till 1,000 kronor eller å den lagfarts-sökande sterbhusdelegarens lott i egendomen till 300 kronor.»

Stockholm den 6 maj 1891.

På utskottets vägnar:

CARL HERSLOW.

Reservation

af herr *Cavalli*: Af den vid detta ärendes föregående behandling i kammarne förda diskussion framgår, att flertalet af dem, som i ärendet

yttrat sig, uttalat sin anslutning till ett förslag, hvilket ginge i samma syfte som motionen, men då utskottets förslag, detta oaktadt, ej oväsentligt skiljer sig från hvad motionären åsyftat, har jag icke kunnat biträda förestående betänkande, utan yrkat, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen ville på det sätt bifalla motionen, att Riksdagen beslutar, att under rubriken »protokoll» i § 3 af förordningen angående stämpelafgiften orden »protokoll angående lagfart å fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, der taxeringsvärdet å egendomen i dess helhet icke uppgår till 1,000 kronor» måtte utbytas mot orden »protokoll angående lagfart å fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, der taxeringsvärdet å den egendom, hvarå lagfart sökes, icke uppgår till 1,000 kronor.»